

Verifikovanje Nasilja

Author: [Anthony Borden](#)

Uporedo sa nastavkom diplomatskih napora sa visokim ulozima, nastavio se i rat.

Dok su se medjunarodni diplomatski naponi usredsredili na predsednika Jugoslavije Slobodana Milosevica, doslo je do pogorsanja situacije na Kosovu. Pokrajina je na ivici noza, izmedju rata i mira, a vecina odluka koje se ticu njene buducnosti se donose van nje.

Svaki trag koncepta prekida vatre je nestao. Poslednjih dana izbile su teske borbe u citavoj pokrajini, a pogotovo u Kacaniku na jugu, u Vucitrnu na severu, i u selima izvan Prizrena, starog grada na jugo-zapadu. "Monitori koji nadgledaju primirje izvestavaju u pojacanju borbi", bio je naslov vesti jedne of agencija tokom ove nedelje.

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) ukazala je na najozbiljniji razlog za zabrinutost u utorak, 2. marta, posle borbi u Ivaji i u druga dva sela u okolini Kacanika. Kacanik predstavlja kriticnu stratesku vezu prema jugu, a sa visokih brda oko njega vidi se glavni pravac prema Makedoniji gde stizu NATO trupe u ocekivanju intervencije na Kosovu. OVK je nedavno pocela da operise u ovoj oblasti koja je do tada bila relativno mirna.

Nekoliko kuca i stala su unistene, stoka je ubijena, a izvestaci su pronasli cetiri tela u tinjajucim ostacima napustenog sela. Oko cetiri stotina seljana je okupljeno, muskarci su odvojeni od zena i dece. Misija je izvestavala tokom nekoliko casova sledeceg jutra da nije moguće locirati oko 40 muskaraca koji su drzani u lokalnom zatvoru u Kacaniku.

Izvestajima koji su usledili ukazano je da su vlasti pustile sve osim nekolicine muskaraca koji su pod sumnjom da su clanovi OVK, i nijedna veca grupa ljudi nije nestala. Zamenik sefa misije General Major Dzon Drevienkievic je opisao operaciju u Ivaji kao "umereno odgovornu" akciju jugoslovenskih snaga protiv nove baze OVK za operacije. Zakljucio je da je Vojska Jugoslavije (VJ) gadjala zgrade u selu koje je OVK pretvorila u svoj stab i bolnicu. Takodje izgleda da su akcije i svojevrsna poruka za zapadne trupe koje se okupljaju s druge strane granice u Makedoniji, a najmanje je jedan most na glavnom pravcu prema granici spreman za dizanje u vazduh.

Medjutim strah od nadolazece katastrofe je veliki. "Prosle nedelje smo izjavili cetiri puta da nismo sigurni gde se ovi ljudi nalaze," Drevienkievic je rekao dodavsi, "ali izgleda da smo svaki put bili u mogucnosti da ih pronadjemo... Brinemo da ce svi biti pronadjeni mrtvi kada ih sledeci put Vojska Jugoslavije pokupi iza ugla."

Drevienkievic insistira da misija OEBS-a igra znacajnu ulogu. Nemoguće je znati "da se nesto lose ne bi desilo, da (OEBS) nije tu i da ne prolazi cesto kroz sela," on kaze. Medjutim, sa ovakvim minimumom postovanja oktobarskog dogovora, niko se u stvari ne "pridrzava" da bi OEBS vrsio "verifikaciju", a prava svrha misije izgleda sve dalja.

"Od nas se ocekivalo da verifikujemo dogovor, a umesto toga mi verifikujemo nasilje," priznaje glasnogovornik OEBS-a Beatris Lakost. Umesto da potvrđuje u kojoj meri se (strane) pridrzavaju tehnickih stvari kao sto je rasporedjivanje snaga, skladištenje oruzja i slicno, koji su predvidjeni dogovorom izmedju Milosevica i izaslanika SAD-a Ricarda Holbruka, misija je postala nesto poput operacije nadgledanja sukoba velikih razmera - a mozda tek nesto manje lici na stolice za suncanje na Titaniku.

Takvi strahovi su u sudaru sa nadanjima, barem medju Albancima. Ukoliko se postigne sporazum, izgledi

iznenadnog mira pružaju mogućnost radikalne promene i otvranja albanskog političkog, društvenog i ekonomskog života. Međutim, uprkos ogromnog osećanja isfrustriranosti koji Albanci izražavaju povodom uzdržavanja OVK da stavi svoj potpis, smatraju da će na kraju ipak potpisati. Međutim, uz toliku neizvesnost po pitanju volje Beograda da prihvati dogovor - - ne samo što je ponovio svoje odlučno odbijanje pred izaslanikom SAD-a Ricardom Holbrukom već je i izdao nalog za hapšenje tri člana albanskog pregovaračkog tima i krenuo u suzbijanje stampe kosovskih Albanaca - situacija na terenu odaje utisak kao da klizi u još veću katastrofu.

Antoni Borden je izvršni direktor IWPR-a.

Location: Macedonia
Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/verifikovanje-nasilja>